

Előfizetési ár:
 Helyben, hátsón borítva
 Negyedéves 3 hónap.
 Féléves 4 hónap.

 Védlethez, postán küldve
 Negyedéves 3 h. 80 sz.
 Féléves 7 h. — sz.

 Égységes ár 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden hétfő és
 ünnepnapon nap kivételével.

 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budai-nagy-úton 161 sz.
 (Juhász-ház).
 hova a lap szállami és anyagát
 részre vonatkozó ősszáma
 felétek iratandó.

 Telefon: 141. szám.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: **141.** Laptulajdonos: a **Nyomdarszénvénnyárság.**

Közrend.

Hány humánus intézmény, csendőr és rendőr áll a közérkölciség és közrend szolgálatában s mégis oly gyakoriak napjainkban a bűnözesek! Sokszor a legnagyobb bűnözetek olyan óriási hatalmas jelentkeznek, hogy szinte megrettenve kérdjük önmagunktól, hogy merészkednek az emberek ide-oda utazni, járkálni, avagy az utcákon sétálni, amikor a különböző jelentésekből az világlik ki, hogy lépten nyomon veszedelm fenyeget bennünket. Fényes napokkal épp úgy, mint a legsötétebb éjszakákban, a városok kellő közepén épp úgy, mint az erdők rengetegekben találkozhattunk elvetemült gonosztevőkkel, akik vagytonunkat és életünket veszélyeztetik. És a gonosztevők nem mindannyian az ugynevezett alsóbb néposztályokból kerülnek ki, hanem igen nagy a száma az urigonosztevőknek is, akik a legválogatottabb eszközökkel, leg raffináltabb eljárással törnek embertársai vagyona és élete ellen. Olvassuk csak el a lapokunk törvényszéki rovatait, megdöbbenthetjük azokból, hány diplomás gazembert termel az intelligens közeposztály!

Oka pedig a számtalan sok bűncsejtnak az erkölcsök meglazulása, mely szabad folyást enged az indulatok és szenvedélyek tobzódásainak. Csökkenése csak a jó iskolától és a munkaalkalmak szaporodásától várható.

A mai iskola jónak éppenséggel nem mondható, mert feladatának csak egyik kisebb részét oldja meg. Csak tanít. Csak tanít, azaz ismereteket közöl, ugyan olyan arányban vitte elő az erkölcs utjain is. Maga a nagyképzű társadalom nem kíváncsi erre. Hallgatnak meg csak az embereket, mert kíváncsiak: arra-e, hogy mit tud. Csak természetesen, hogy az iskola, ismervén a társadalomnak eme gyöngéjét, ugyszólván teljesen figyelmen kívül hagyja az erkölcsi nevelést, vagy legfeljebb elvont erkölcsi dolgokkal üntajtja tanítványait

de teljemi fejéket annyira megelével, hogy az ugynevezett szemlenti táplálék megemésztéséről szó sem lehet. Már pedig, ha az iskola nem javít s nem ad olyan erkölcsi tartalmat az embernek, amely urrá tehető indulatait és szenvedélyeit fölöttébb, akkor nem várhatja meg azokatól, akiket kebeléből ki-

bocsátott, hogy az erkölcs törvényei szerint éljenek.

Ami a munkalkalmakat illeti, hát e téren is hibás a társadalom is, az iskola is. A társadalom azért, mert nem nyújt mindenkinek lehetőséget arra, hogy kényerét becsületesen megkeresse. Az iskola pedig azért, mert nem nevele munkára, önállóságra az embert. Ha megváltoznék a társadalom és gyökere átalakulása lenne át az iskola, várhatnók, hogy a bűnös világ megjavul; amíg azonban minden téren a mai fonák helyzet uralkodik, addig csak tapogatózunk a sötétben, foltozgatjuk a gyakran megcsértett erkölcsöt, de nagyobb javulást nem várhatunk.

A tuberkulózisról,

vagyis a tüdővész s egyéb gümös betegségekről.

A tüdővész ellen védekező egyesület

alakuló gyűlésén előadta: dr. Csabay Géza főorvos.

I.

Hogyan fertőzödünk meg a tüdővész bacillusaival?

Miután beigazolást nyert az, hogy mindannyian megfertőzödünk a tüdővész bacillusaival, felmerül most már az a kérdés, hogy mi az oka annak, hogy bár mindannyian fertőzödünk ezekkel a bacillusokkal, mégis közülünk nem mindenké betegszik meg komolyabban.

Ennek elbírálásához tudnunk kell, hogy a mindannyiunkkal közös levegőben uszkáló bacillusok kevés életképességgel bírók. Sok közöttük az elhalt. Pusztítja őket a napfény. Mindennemű tisztogatás, a lakásokban, az utcán, az öntözés-sörpés, az eső, a hó, néha percek alatt megöli őket a napnak a melege.

Másrésztől azt is tudnunk kell, hogy szervezetünk is védekezik s ebben szerepe van a vérsávnak és főleg a fehér vérszetteknek, mely utóbbiak mintegy felfalják a bacillusokat.

Hasonlóképpen védekezik a szervezet egyéb fertőző betegséggel szemben is és ez górcsúví vizsgálók által is beigazolva van.

Mindaddig, míg a szervezet vérsávnál és fehér vérszéjlei révén védekezik tud, komolyabban veszedelem nem fejlődhet ki.

Helyesnek kell elismernünk most már azt a tudományos feltételezést, hogy leginkább is akkor fejlődik ki az embernél súlyos gümőkóros baj, ha igen életképes bacillusok jutottak belé, vagy ami még valószínűbb, hogy többször kell, ugy lehet igen sokszor kell valakinek fertőződnie, hogy szervezet ellenállási képessége a fehér vérszettek tevékenységének csökkenése folytán kimerüljön, hogy a bacillusok elszaporodhassanak és erőf vehessen a szervezetben a komolyabb betegség.

Ily gyakori és súlyos fertőzésekre pedig a betegrel való szoros együttélésben, az inficiált lakásban, annak fertőző hatányát tartalmazó poros levegőjében van a legnagyobb alkalom.

Ínnét van tehát az, hogy egy-egy családból többen esnek a bajba. Nem családi örökkelenség, hanem a családnak a fertőzésre való nagy alkalmá forog fenn.

Minél többen laknak egy családi lakásban, annál inkább.

Köröseknek és Thiringnek Budapestre vonatkozó közléseiből tudjuk, hogy a tuberculózisban elhaltak legfőbb része sokadmagával lakott. Azok között a lakások között, akik 3-an laktak egy szobában, a tuberculózisban való elhalálozás 34-5% volt, míg azoknál, akik 6-nál is többen laktak egy szobában, 54 százalékok ért el.

Igaz ugyan, hogy mindenféle betegségre hajlamosabb a szegény nép, mely sokadmagával lakik s bár ennek a hajlamoságnak ott többélek, amiről később lesz szó; egyelőre el kell ismernünk, hogy ott, hol sokan laknak egy szobában, a lakás nem tartható oly tisztán, amint kellene. Az ily szegény családokban a betegekben sincs meg a kellő tisztaság érzék. A szoba padozatát nem kemélik, — fertőzés könnyebben létrejön. Mert hát a sok jóvőkező a szoba porát is jobban felveri.

Tudja ezt már minden hatóság, ezért küzd a szobák zsufoltan való lakása ellen.

Ezért igyekezik minden hatóság helyes lakástügyi politika által, a szegény nép lakás-viszonyain segíteni, munkáslakásokat, ipari műhelyeket felállítani.

A közéletéggel uralt örökéleti elmélettel szemben az inficiált lakások levegője által történő fertőzéseket azonban az elősorolt kísérletek ismerete nélkül régebben igen nehéz volt igazolni.

Az örökéleti elméletet támogatni látszott az a körülmény, hogy az egyes családokban egyik szülő megbetegedését követőleg leginkább is a gyermekek betegedtek meg, csak elvétve tapasztaltattak a másik szülőnek a megbetegedése is.

És itten történt hiba a számításban. Persze, hogy a különben is gyengébb szerveztű fiatalok betegedtek meg nagyobb számban és ezeknél lép fel rendszerint hamarabb a fertőzés és komolyabb baj, de számos orvosi tapasztalat igazolja ma már, hogy a tüdővész a legtöbb esetben évek múltával sokszor 10—30 év után fejlődik ki komoly bajjál, az orvosi köztudatban is nehezen verhetett gyökeret az oly régen történt fertőzéseknak az eredete és kezdete.

Egy himlőféleségnél, mondjuk kanyarónál, hol 10—12 nap a betegségnek lappangási időszaka, könnyű megállapítanunk, hogy hol érintkezett a beteg 10—12 nappal előbb kanyarós beteggel; a tüdővésznél a helyzet más; az évekig tartó lappangási idő adt az illetők sok mindenféle jártak, nehéz dolog volt a fertőzést, a fertőző hatányt — a bacillust nem ismervé, a beteg családtag által inficiált lakás poros levegőjével összhangba hozni.

Ma már a gyakorlati orvosoknak rengeteg tapasztalata igazolja a lakások által történő fertőzéseket.

Igy mindannyiunkat, orvosokat gondolkodóba ejtett nem is egyszer-kétszer, hanem többször is az egy-egy ellenpróbnák is beillő tapasztalás, hogy ugyanis, ha egy-egy olyan családból, ahol serdülő korban a gyermekek rendszerint elhaltak tuberculózisban, véletlenül egy kiskorú kikerült a családból egy egészséges családhoz, így pl. ha férjhez ment egy leány, vagy egy fiú már önállóságra vergődött, más viszonyok, más lakásba került, tanulás végett talán más városba is: megerősödött és megmaradt egészségesnek, míg az otthon maradtak a tüdővésznek áldozataivá lettek.

Van arra is példa számtalan, hogy egy egészséges családból származó egészséges fiú beteg család körébe került és ő is osztozott a család végzetében. Igen fel-fűnő volt nekem is, a következő eset. Egy családban két fiú és két leány növekedett fel. A fiúk külön szobában laktak. Az egyik fiú messze idegenből tüdővéssel jött haza a piszkos és egészségtelen lakásba, ki távollétében egy köhögős ifjuaul lakott együtt; nemcsak a beteggel együtt lakó másik testvér is belesett a bajba. Pedig ez a fiú a legszebb és legerőteljesebb példánya volt a férfiaknak. A leányok, akik külön szobába laktak, egészségesek maradtak.

Nagyon érdekes esetet hoz fel Skociából Magdolnád, aki egy kétszobás parasztházban történt következő dolgot figyelte meg. A 15 tagú, egészséges család befogadott egy nagykokban tüdővéssel leányt ápolás alá, aki két hónapi ápolás után, köztükhöz halt meg. Rövid idő múlva egymás után hét családtag adta meg az árat a nemeselektésből származott ennek az együtt-élesnek.

Kétségtelen, hogy a súlyos tüdővéssel beteggel való szoros együttélés nagy veszélyt rejt magában. A súlyos tüdővéssel beteg lakásának légköre állandóan életképes bacillusokkal inficiálódik, csupán azért, mert a legtöbb beteg köpetét szerezte-át a padozatra üríti.

És mintha a beteg testében, vérében nyüzsgő milliárdnyi bacillus mind összeeszködött volna a beteg ellen. Mintha az együttérző ösztönöknek fogya ezek az apró lények a beteget könyök-kedvű szerint, saját érdekében akként formálnák, amint az a maguk lét-és fajfenntartására a legjobb. A beteget fáradékonyt teszik, akik irtózik egy kis friss levegőtől, nem enged aját, ablakot nyitni, nem enged szellőztetni, nem szereti a szoba tisztogatását sem, irtózik a mosakodástól is, kényszerítve van a vele lakó család a fűtést és élelyben szegény levegőben tartózkodni. A rekedt levegőben és tisztalattan lakásban a bacillusok tovább megtartják az életképességüket, a betegnek szervezete pedig nem jól élelyül és annál könnyebben elbánnak vele a bacillusok. Megtepednek így a beteggel együttlakó egészségesek is és újabb tápanyagra lennek. Kétségtelen ma már, hogy az ily lakásokból kerül ki a legtöbb tüdővéssel beteg.

Azt a körülményt pedig, hogy egyes családokban több családtagra, miért lép fel ugyanolyan alakú gümös baj, pl. agyvelő gyulladás, avagy talán az emésztési szervek gümőkórja, bizonyos még nem magyarázhatjuk. De ha analógiát kerestünk, a fertőző bajoknak előforduló jellegváltozásból némileg következtethetünk erre is. Ugyanis a fertőző bajoknak a jelleg nemcsak a fertőzés enyhébb, vagy súlyosabb feleségében nyilvánul, hanem abban is, hogy egyik-másik fertőző hatány csak bizonyos szerveket támad meg. Így pl. a vörheny, a legkülönbözőbb alakzatokat mutatja. Vannak vörheny járványok, amelyeknek esteithez máj minden esetben vesegyulladás csatlakozik; vannak vörheny járványok, amelyeknél a kiütés alakja is eltérő, ugyiszint vannak vörheny járványok olyanok is, amelyek kiütés nélkül lépnek fel és csak torokfájásba mutatkoznak s ezeknek vörheny természetére a 2-3 hétre keletkező veselőb enged következtetni.

Hasonló tapasztalásaink vannak a kanyaró névze is. Iserünk olyan kanyaró járványokat, amelyekkel tüdőgyulladás éppen nem lép fel, míg máskor nagyon gyakori szövődénye a kanyarónak a tüdőgyulladás. Ritka kanyaró járvány az, amelynek egyik-másik eseténél vesegyulladás is szövődik, de előfordul már Kecskeméten is, hogy majd mindgyik kanyaró megbetegedéshez társult a vesegyulladás.

Téhat ezekre a tapasztalásokra támaszkodva az egy családban fellépő és ugyanazon szervet megtámadó gümös megbetegedéseket nem kell éppén a családi sajátságából, vagy örökletesnyégből le származtatnunk, hanem abban a családban befészelt fertőző hatány jellegéből is kimagyarázhatjuk.

Ezekben volt szerencsém röviden előadni azokat a tapasztalatokat, amelyek a tüdővéssnek fertőző természetére világítanak rá.

(Folyt. köv.)

A piaci közvetítő.

Megszűnt az a boldog prehisztórikus állapot, a mikor édes anyának a székéről házáló gyümölcsöknek egy kosár szálvált rendszerint egy kosat buzát adott, hogy a gyümölcsévelzet lenni otthonnak megszeresse. Annak idején a gyümölcsös házáló maga a termelő volt, aki a hirtelen megérett áldást nyár utóján másképp a nyakáról le nem rzhatta, mint hogy házról-házra járva, pénz hiányában valami kurrensbő árúccikkert odaadta. Igaz, hogy azóta nagyon fordult a világ és a gyümölcs is keresetbő árúccikkert lett, mint 30-40 évvel ezelőtt volt, de ma a buzát sem szórják ám olyan olcsón a háziaszonyok.

Sok elmúlt évtizedek folyamán azért még sokáig megmaradt sok más élelmiszer névze az az állapot, hogy egyik-másik termékét házról-házra járva kínálta a földmivesszony, de idővel mindennek megjött a maga becsülete és a vasut nyomában támadt export meghozta az élelmiszereknek is a kereskedelmi értékét. Azzal aztán megszűntek az idilli állapotok és a tanyai asszony mai nap a baromfit, tojást, gyümölcsöt pengő pénzért adja el. Az olcsójanosok eldorjádja pedig már csak azoknak az emlekből él, kik az elmúlt szép időkről szobtak mesélni.

De egyéb is megszűnt. A termelő gazda már nem házál s még kevésbé ül ki a piacra, hogy vevőre várjon; mivel az ő ideje is kezd értékessé válni. Odáult a helyébe a sokat becsmértel gyűjtőkereskedő, a közvetítő, magyarul mondva a kofa. Ez vette át az élelmiszerek értékesítésével járó összes fáradságot és szedi be a munkával járó hasznot is; ez pedig zsebre a szidalmakat is, amit pedig zsebre nem vág, azzal a vevőt traktálja.

A közvetítő kereskedőt s a kofát a maga élelmessége és az élet kétségzere arra diszciplínálja, hogy a termelő ellemmel szorosabb kapcsolatba lépjen és ezáltal minden idegen befolyást megnehezítsen. Felkeresi a termelő népet a maga otthonában és összevásárolt tőle mindent, amit megehető; de ma még így is akadna termelő, akinek kedve támad jóságot bevinni a piacra, annak az élelmes kofa elebbe meg és mielőtt a földmivesszony a vásárompóig beérne, megveszi tőle az aznpra való termést, korán a hajnali órákban. Így — mint mondani szokta — időpazarlástól megkímélte a termelőt és a fogyasztót, valójában pedig megszabadult a felesleges versenytársról.

Mai nap a közvetítő kereskedő egyedül ur a piacon, bármennyire általános is az az óhaj, hogy a termelő és a fogyasztó egymás közelébe jussanak. A közvetítő kereskedőnek sikerült ezt megnehezíteni az azal az energikus eljárással, hogy versenytársával meggyezvén, azt készpénzrel kiélelti és hazaküldi a napnak olyan szakában, a mikor a másik érdekelt fél még édes álmaít alussza.

Egy-egy magyar vidéki várossa névze körülbelül ebben a keretben oldódik meg az élelmész kérdése, a mennyiben ott egy-egy városi szabályrendelet papiroserejű intézkedési nem változtatnak a dolgon.

Azonban a magyar vidéki városok rendszerint még oly olyan szerény fogyasztóképességgel bírnak, hogy az ott piacra hozott termékek jörése kivitelert kiélt és így akadtak helyenként élelmes nagykereskedők, akik tőkével rendelkezvén, tekintet nélkül a helyi szükségletre megálmagat szabályrendeletekre, a gyűjtő-kofák utján minden kínálkozó terméket összevásárolnak az export részére.

Már a kistermelő is szivesebben odaadta termékeit a gyűjtő-kofának, mint a fogyasztóköröségnek; a gyűjtő-kofa azonban még inkább szeret a kiviteli kereskedőre támaszkodni, csak azért, hogy ne függjön nagyon a helyi fogyasztók ingatag ár-

ajánlatától. Ezért még a legkülönbözőbb áldozatokra is képes, így bár sok városban a helyi piac érdekéül tilos reggeli 9-10 óra előtt a kiviteli kereskedőnek vásárolni, mind a mellett túljár a kofa esze minden titlalon és úgy felveri az áratat a tilalmas terminusig, hogy az uriaszonyok ágy vásárolhatnak valamit. Mire a tilalom lejár, minden élelmiszer a kiviteli kereskedőhöz vándorol.

Különbösen is a tőkével rendelkező kiviteli kereskedőnek tömördek eszköz van a kezében, hogy a terméket magához ragadja, és mai nap azt látjuk országszerte, hogy az élelmiszerek javarésze, tekintet nélkül a helyi szükségletre, a nagy emporiumokba áramlik és éppen csak annyit marad a helyi fogyasztásnak, a mi kétségkívül biztosan és igen borzas áron fog ott elkelní.

Az általános siránkozás és drágasági panasz természetesen a gyűjtő-kofát és a kiviteli kereskedőt teszi homlokterébe bűnbaknak, mintha ők lennének a tragikusnak szándékos és tudatos okozói. Tragadhatatlan részben benne minden érdekűt és ösztönűt, de bűnösöknek éppén nem érzik magukat e miatt. Sőt teljes nyíltságú figyelműk az ingatag helyi fogyasztást, az export-üzletet pedig ábrándjait megvalósulásának tekintik és ebben a földmivessz gazda is velük egy hiten van.

Kérdézd meg csak, jámbor magyar, egy-egy tanyászonytól, hogy havá küldi naponként a gyümölcsöt, a baromfit s a tojást. Minden pöz és minden rejtegetőzés nélkül bevallja, hogy kit Drezdából, kit Berlinből, kit Koppenhágából... szinte nem is dicsekszik vele, pedig bátran tehetné. Ugy látszik, még nem sejtí, hogy a mit ő kínál exportra, az a magyar szorgalmunk és kulturánk ez idő szerint tán a legkeresettebb gyümölcs.

Guttenberg Pál.

NAPI HIREK.

Telefon 141.

Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Napjár: 1913. év február hó 27., esztörtök.
Róm. kath.: Leánder. — Protestáns: Leánder. — Görög-orth.: 1913. év február hó 14., Máro. — Izraelita: 5673. év Adar 20. — Napkelte 6 óra 47 perc. Napnyugta 5 óra 38 perc. — Naphossza 10 óra 51 perc. Holdkelte 1 óra 08 perc, éjél. — Holdnyugta 9 óra 22 perc, délőlt. — Utolsó negyed 27-én, 10 óra 15 perc, éjél.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Változékony, enyhe, éjjeli fagy, száraz.

— **A főispán Kecskeméten.** Gróf Ráday Geódon főispán ma éjél a gyorsvonattal Kecskemétre érkezék, hogy a honnapi közgyűlésen és a közigazgatási bizottság ülésén elnököljön.

— **Iskolafelgatóság.** Ábrai Kornél, nyugalmazott aradi felsőkereskedelmi iskolai igazgató, tegnapelőtt a kecskeméti felsőkereskedelmi iskola felülvizsgálása végett, Kecskemétre érkezett.

— **Téves halálhír.** Tegnap az a téves hír terjedt el, hogy a kecskeméti úri társaság sokszor ünnepelet egyik tagja, Szakács Rózsika, meghalt volna. Illetékes helyről meggyőződünk, hogy a hír alaptalan. Szakács Rózsika a Rivierán tartózkodik, Andor bátyja társaságában, ahol túlszucsuhurujta ellen keres s bizonyára fog is találni gyógyulást. Akinek hoitahíret költik, az sokáig él.

— **Színészek képviselői.** A kecskeméti színházlatul szemelzete, a nemcsak a megtartandó országos színházszövületi kongresszusa képviselőül 15—15 szötyöbbséggel B. Kovács Andor és Rédey Frigyes társulati tagokat választotta meg. A választást nagy küzdelem előzte meg, s az a párt győzött, amely a színészek gazdasági helyzetének és társadalmi állásának megjavításán radikális eszközökkel küzd a színészek parlamentjében.

— **Panasz a Mezel-utcából.** Kaptuk a következő levelet: Tekintetes Szerkesztő ur! Miután meggyőződésem arról, hogy a „Kecskeméti Lapok” minden jóga panasznak helyet és minden helyén való felszólamlásnak teret enged, én is teljes nyugalommal fordultam Önökhöz, remélve, hogy a t. Szerkesztőség meg fog emlékezni arról az anomáliáról, amit jelenleg szóvá akarok tenni. — A Mezei-utczában lakom és a legnagyobb megbotránykással tapasztaltam az egész őszi és téli időszak alatt, hogy az utcánkban, a járdán való közlekedés valóságos lehetetlenség, az ott urakodó piszok és sár miatt. Hanem ez a kisebbik baj, ezen még csak átvergődünk valahogy. De az mégis abnormális állapot, hogy a kocsiuton úgy áll a sár, mint egy nyugodt sima tenger; a kocsik sem merő háborgatni, mert ha betelvednek, jóval a kerékgagyon felül lesüllyednek. Már pedig, a Mezei-utczán kellene lebonyolítani azt a forgalmat, amely a végődél felől és a javadalmi hivatal felől irányul. A tanyai gazdák így aztán kénytelenek a Halasi-utczán, vagy kerülővel haladni a céllük felé. Jó volna, ha az illetékes tisztelegző belátók ennek az állapotnak tartatlanságát és a mezei-utczai kocsiútjának kikövezését iránt intézkednének. *Egy mezei-utczai lakos.*

— **Halálozás.** Részvételt vetünk a következő gyásjelentést: — Ötvös János kir. járásbíró és neje Katona Mária mint szülők s gyermekeik: Valéria, Pistika, Rózsi, Erzsike és Piroksa, valamint öz. Katona István né szül. Halkovszky Mária mint nagyszülő s az összes rokonság fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy felejtései szerettek kis leányuk, illetve testvérük, unokája és rokonuk *Ilnka* 1913. évi febr. 24-én d. u. 1 órákor, 5 éves korában, rövid szenvedés után meghalt. A kedves kis halott földi maradványai Obecséről Kecskemétre fognak szállítani, hol f. évi febr. 26-án d. u. 5 órákor fognak a temető háltos házához ref. egyház szeriatársai szerint a budai-úti ref. temetőben levő eszládi sírboltba örök nyugalomra tétetni. A korán letört bimbó sírja felett virasszon az örök emlékeztető!

— **Iparosok a tömegsztrájk mellett.** A kecskeméti iparosok vasárnap délután az Iparos-Ötthonban nagyértekezletet tartottak, amelyen a munkásság tömegsztrájkjával foglalkoztak. A nagyértekezlet a következő határozati javaslatot fogadta el. A választói jog szélesebb körű kiterjesztését, tehát azt a célt, melyet a szociáledemokrata párt a tömegsztrájk rendezésével elérni kíván, a kecskeméti iparoság is elendő céljának tekinti, a szociáledemokrata párt által választott eszközt a tömegsztrájkot pedig, mint a párt belügyét tekinti és még az a megkeresésben jelzett méltóság-telejes demonstráció keretén belül marad, a maga részéről nem ellenzi. Kecskemét, 1913. febr. 24-én d. u. 3 órákor. A kecskeméti iparosok nagyértekezlete. Csász József, Mayerffy Zoltán.

— **Egy köztársasági előadás.** Maurer Antal kecskeméti lapszerkesztő, a magyarországi köztársasági párt egyik szóvivője és sokat működő tagja péntek este a Munkásötthonban a társadalmi kérdésekről tart előadást. Érdeklődőket szívesen látunk.

— **Belépetn a szögbe.** Kis Mihály ócsai asztalosnapokkal kezdődő egy rozsász szegbe lépett. Sérüléseivel nem menő orvoshoz, nem is kötözte be. Vasárnap aztán annyira rosszul lett, hogy Budapestre kellett szállítani, de a szerencsétlen fia nem érkezett a fővárosba, mert vérmérgezés következtében meg a vonaton meghalt.

— **Hirtelen halál.** A Bercelvas-kévéházban teljesített takarítóonő szolgálatot Jung Bertalané, kishalasi-utczai lakos. Vasárnap délelőtt tíz óra tájban munkába állott, de egy kis idő múlva rosszul lett és összeesett. Hazavitte, ahol délután három óráig kiszüvészt. Szívshéjűdés ölte meg.

— **A rendőrség ruházatának újítása.** A szolgálatban levő rendőrök ezután a rendőrpáncsoknál intézkedés értelmében derékszját kaptak, melynek elején jó feltűnően rajta van az illető rendőrnök a száma.

— **Lopják a város erdejét.** A szegénység mindenre képes rávenni az embereket. Ez mutatja azt, hogy a tél folyamán az erdőörök körülbelül 500 egyént fogtak, akik a város erdejéből kisebb-nagyobb mennyiségben fát, galat loptak. A múlt héten is tömegesen látogatták a falópó emberek a város erdejét és akarták elkezni a fát, némelyiknek sikerült is egy pár darabot hazaszállítani, de legnagyobb részét az erdőörök még ott a helyszínen elfogták. Ilyen tüzelőfa-dézmálók: Rekes János ki a jakabszarki erdőből 2 darab akácot vágott ki, Gábor István ágasegyházi lakos az ottani erdőből tuskót vágott ki, Német Jánosnak ember érte tetten az erdőrd, mikor 20 darab kifüggető akácját akart hazaszállítani, Kollár Sándor és Bense Ferenc 5 darab akácját akartak elszállítani. Juhász László 1 éves akácfaültetvény körülbelül 20 méter hosszúságban kivágott, Dömötör György 10 akácot akart elvinni, Csille István 6 darab akácfa-szarut vágott ki. Mindannyójuk ellen a rendőrség az eljárást megindította.

— **Rendőri hírek.** Bobán János, Bobán Ambrus, Iványos József, Rác György zenészek folyó hó 21-én, a Kuruc-ökörúton kijötték Lőrinc János korszmájából és a Bem-utca felé haladtak, ott nagy lármával egymást szidták, mert a kerestet pénzben nem tudtak meggyezni. A rendőrgárját figyelmeztette őket, hogy ne zadjonjanak, de ők csak tovább folytatták a veszekedést. Előállítások őket Bene Sándor kovács, jelentette a Nagyvársári-utczán szolgálatot teljesítő rendőrnök, hogy egy szénás-kocsival ment szemben, s mivel az ő kocsiján nem volt tere, igekezett volna kitérni, de ez nem sikerült neki, mert Horváth Emláud szénkereskedő bejárta előt őt hogy őri zellenlőn hagyott kocsi. Ezáltal ő összeküzdött a szénás-kocsival s ennek következtében Bene Sándor kovács felfordult, miáltal 8 korona kára lett. A rendőrség Horváthot, de az azt felelte, hogy semmi köze hozzá, eddig is ott tartotta s ezután is ott fogja tartani kocsiját, abból semmi nem tudósított. Horváth ellen az eljárást megindították. — Márkus Mór gépkocsikedő folyó hó 21-én, a színházban ciparegtetőt. Feljelentette. — Molnár György gazdálkodó orgoványi lakos folyó hó 25-én a Nyil-utczán olyképen állt meg a kocsijával, hogy a Hoffmann János-utca végét teljesen elzárta. Ő maga a kocsi derekában részeg állapotban aludt. A kocsiót ő nem bírta elhajtani oly részig volt. A rendőrök kocsióit együtt kijönzönadásig előállítások. — Köcsény Gergejné baromfi kofa folyó hó 25-én a baromfi piacról kiment a kocsijára és az árukat hozó községet megállította és alkudozásba bocsájkozott velök. Feljelentette. — Ugancsok a fenti kihágást követte el Beke Ferencné baromfikofa is.

— **Lopás.** Zilay László panaszt emelt a rendőrségen, hogy máriahegyi tanyájáról ismeretlen tettesek 19 drb füstölt húsnumút elloptak. A rendőrség keresi a tolvajt.

Anyakönyvi kivonat.

Február 26.

Születések. Németh István rk. Lenárd Etel rk. Komlós Juliánna rk. Laci Rózsa rf.

Halálozások. Dénes Erzsébet rk. 3 hónapos, Kovács Erzsébet rf. 13 hónapos, Oláh László rk. 30 éves.

Színházi heti műsor:

Szerda, február 26-án **Helyreazonny.**
Csütörtök, február 27-én **Helyreazonny.**
Péntek, február 28-án **féltárrakkal Bella.**
Szombat, március 1-én **Róza néni.**
Vasárnap, március 2-án este **Cigányprimás.**

A vágóíjárasi erdő veszedelme.

Gyujtogató motor.

A kecskeméti-kerekegyházi helyiérdeklő vasut motorjai állandó veszedelmenben tartják a vágóíjárasi erdőt. Már 7 ízben gyujtogatta fel a motor a pályatest melletti erdő-részeket és dacára annak, hogy még csak február irunk, máris háromszor pusztított a tűz a motor jóvoltából az idein.

Előszöben a folyó hó 16-ikán délután 3-5 óra tájban gyujtogatta fel a motor az erdőt és 5 hold égett le 550 korona értékben. Másodízben 23-án délután 1 óra tájban gyujtogatta a motor és 8 hold égett le 700 korona értékben.

Tegnap azután a bizottság — melynek tagjai Nagy Pál főerdőmérnök, Zimay László rendőrkapitány, Rektórisz Gyula rendőrtiszt és Kónya Imre tüzelőparancsnok voltak — kiszállt a helyszínrre a vizsgálat megejtése céljából.

Alighogy a bizottság megjelent a helyszínen, jött Kerekegyháza felől az a bizonyos motor és a bizottság szemellettára gyujtogatta fel az erdőt két helyen.

A tűz hatalmas erővel terjedt tova a kiszáradt avar és a fiatal fák között. Borzalmasan szép látvány volt, amint a tűz hirtelen végigtutotta a fenyőfákon és a tűz ben álló sugár fenyők, mint megannyi hatalmas fáklyák, lobogtak. A lángban álló erdőt alig lehetett megközelíteni, azonban a hetényegyházi lakosok és a közelben dolgozó szerb katonaszökevény munkások Nagy Pál főerdőmérnök vezetése mellett a tűz oltásához láttak.

Nagy erőfeszítéssel végre sikerült a tűznek gátat vetni, azonban mégis leégett 5 hold 800 korona értékben.

A helyszíni vizsgálat után megállapította, hogy a tüzet a Kerekegyháza felé közeledő *gzmotor* (ezelött benzinmotor közeledett) okozta, amnyiben a motor tüszekrényéből kihulló paraszak az egész pályatestet ellepik. Valánahozon ugyan is fűtés céljából a tüszekrény ajtaját kinyitják, a légvonat az égő zsaratnók tömeget szerze széjjel szórja. A tűz azután annál könnyebben üthet ki, mivel a vasut mulasztást követ el, amnyiben a pályatestet a gázot nem tisztítja meg, holott a vágányok mellett teljesen be van növe gáz-gazzal. Így azután a tűz keletkezése csendes időben is előfordul.

Nagy Pál főerdőmérnök most javaslatot dolgozik, mely javaslatot a tanács elé fog terjeszteni. A főerdőmérnök javaslatára intézkedéseket fog tartalmazni, melyek a hasonló tüszeteknek gátat vetnek. Ertesüdsünk szerint a város kára — ha másképpen nem — az államvasutak ellen indított pör útján megtérül.

Piaci árjegyzék.

	Február 25.
Tiszta buza 100 kg.	20— 21—
Készler búza	19 60— 20—
Rozs	18 60— 19 60—
Árpa	19— 20—
Zab	22— 23—
Kukorica	14— 15—
Kukorica bñánái	14 40— 14 60—
Köles	19— 20—
Krumpli	7— 7 50—
Széna	9— 9 40—
Szalma	3— 3 20—
Szalonna 1 kg.	1 52— 2—

	Február 25.
Pogácsa alma 1 kg.	—30 — 40
Faj alma	—80 — 90

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az orvosok által is kedvelt, egészségi szempontból **elismert kítúnó**

Malátasör

a mai naptól kezdve **3 dcl. üvegekben 30 fillérért** — nálam kapható. **Dreher sörraktár: KRÁL REZSŐ.**

2 ló után való széles kocsi olcsón eladó Kölesey- (Kanyar)-útca 305. sz. Mária-útcai sarok, Rimóczy-házban.

Kiadó lakások.

Két utcai szoba, előszoba, konyha és egyéb mellékhelyiségek bútorozva vagy bútor nélkül, — továbbá **2 udvari szoba**, üvegezett folyosó, konyha és egyéb mellék-helyiségek, istálló, 2 nagy helyiség műhelynek vagy raktárnak alkalmas, **kiadó május 1-re** Petőfi-útca 6. szám alatt. 7218

Fésülőnő ajánlkozik dívtatos fésülésre, házakhoz vagy otthoni végzésre. Szíves megbízásokat kér tisztelettel. **Mária-város, Toldy-útca 4. sz. Mészáros Gizella fésülőnő.**

Több rendbeli lakás kiadó.

V. kerület, Vak Bottány-útca 21. szám alatt házban **több rendbeli utcai és udvari lakás kiadó.** Értekezhetni ugyanott **Milics Miadenné** tulajdonossal. 7178

Tanonczot jó családból felvesz Vasváry Sándor fűszerkereskedő.

Egy szoba, konyha, kamra és műhelynek alkalmas helyiség **félyóvi május 1-ére kiadó** Kisfaludy- (Vásári-kis)-útca 18. szám alatt, — ahol **egy bútorozott szoba azonnal kiadó.** 7217

Kiadó lakás.

Halasinagy-útca 10. új sz. a. **2 szoba**, konyha, speiz és kamrából álló udvari lakás üvegezett folyosóval, félyóvi május 1-ére **kiadó.** Értekezhetni **dr. Nóta Istvánnal** VIII. tized, 255. szám alatt. 7214

Eladó kedvező föltételekkel, a piachoz közel, egy 221 négyzetgö-
öles, három utcára nyíló s a r o k h á z ; értekezhetni ugyanott: **Bercsényi-útca** (régí Tehén-útca) 22. szám. 7237

Fülöp és Társa tüzelő- és építőanyag kereskedők Kecskeméten.

Telefon 230. Központi föelarúsító hely: **Kisvásári-útca 8. és 10.** Telefon 230.

Elismert jó minőségű, kizárólag első osztályú tüzelőanyagok: tölgy, bükk és akáchasáb ölszámra és felvágva, **budapesti gázkosz, porosz kőszén. Legolcsóbb árak.**

Kartelen kívül!

Azonnali házhozszállítás!

Kartelen kívül!

Ugyanott olcsón **eladó 2 deszkaszín 20-20 méter hosszú, bárhova áthelyezhető.**

Szabó Lajos cipész-mester üzletében Kecskeméten, N.-kőrösi-útca 14. újsz. saját házában **kizárólag saját készítésű úri-, női- és gyermekcipők** minden idenyre nagy választékban vannak raktáron. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe!

**Tökéletes munka!
Jó anyag!
Olcsó szabott árak!**

A munka jutalma!

Kiadó úrilakás.

III. kerület, Mária-útca 17. szám alatt egy **három szobás lakás** a szükséges mellék-helyiségekkel, félyóvi május 1-ére **kiadó;** értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 7208

Ebédlő-kredenc, asztal, börszékek, hegedű és egyéb lakás- és konyhaberendezések olcsón eladók Budai-útca 12. sz. a. 7203

Zsúp van eladó

kisebb-nagyobb mennyiségben, Nagybúda-
út, **Molnár Gábor** vendéglősnél.

Kiadó lakás.

III. kerület, Hoffmann János-útca 11. sz. háznál **2 udvari szoba**, konyha, speiz s kamrából álló **úrilakás**, f. évi május **hó 1-ére kiadó.** Értekezhetni ugyanott az utcai lakásban. 7160

Kiadó lakások: Vásár-
téren, külső Szabadság-út 9. szám alatt **4 szoba**, üvegezett folyosó és mellék-helyiségek; — VII. tized, Görbe-
útca, **Bódocsi-féle korsmahelyiség** május hó 1-re **kiadó**, esetleg **mindkét ház eladó.** Bővebbet **Kohn és Rottbaum** gabona-kereskedő cégénél, **Belső Széchenyi-út 6. szám.** 7200

Eladó ház.

A IX-k-i tized, Liba-sor 310. régi (új 47. számú) **ház**, mely áll 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 2 istálló és több mellék-helyiségekből, kítúnó ivóvízű kúttal, tágas udvarral, mely gazdálkodónak igen alkalmas, szabadkézből **eladó;** értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Kiadó lakás.

Munkásy-útca 26. szám alatt egy szoba, konyha, éléskamrával **kiadó.** 7202

Kiadó úrilakás.

6975

Csongrádi-nagy-útca 26. új szám alatt **egy úrilakás**, mely áll 7 szoba, kamrák, négy lóra istálló, gabona- és borpincéből, árnyas udvarral, **félyóvi május 1-re kiadó;** értekezhetni **Obál Ferencnével**, Budapest, Fővámter.

Varrónó,

7153

aki a varrás minden ágában kellő jártassággal bír, a fehérneműekben is, **házakhoz ajánlkozik.** Szíves pártfogást kér, tisztelettel: **Zsivanacz Józsefné** Megyes Erzsike, IV. ker., Vacsí-útca 20.

Kiadó úrilakás.

Jókai-útca 6. sz., **Tóth László-féle házban egy úrilakás**, mely áll 4 szoba, vízvezetékkel ellátott fürdőszoba és a szükséges mellék-helyiségekből, szép kertes udvarral, **2 szobás garzon lakás**, külön bejáratú f. évi május 1-ére **több évre bérbe kiadó.** Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosokkal. 6996

Özv. Gömörly Frigyesné

Házgyakátokhoz tartozó, helybeli III. kerület, Gyenes-tér 9. számú **ház**, mely a földrendés után tökéletesen helyrehozott, 3 szoba és mellék-helyiségekből álló úri lakással van ellátva, — szabadkézből **eladó** és azonnal is **átvehető.** Feltételekről értesülni lehet Gyenes-tér 6. sz. a. **özv. Quiriny Miklósné** úrnőnél.

Kiadó lakás.

A sörházlakatya mellett levő **Békési-féle ház**, mely tisztalakásnak alkalmas, azonnal **kiadó.** Értekezni lehet a református egyház pénztári hivatalában. 7037

SALAMON GYULA

mázolmester, IV. kerület, Öz-útca 6. sz. Elvállal épület-, bútor- és szobapadlóbefestését a legutányosabb árak mellett. Kéri a nagyérdemű közönség jóakarató pártfogását. 7142

A Kecskeméti Közgazdasági Bank Részvénytársaság Nagykőrösi-útca 15. sz. alatti és nyitott üzleteknek is igen alkalmas helyiségei részben vagy egészben azonnal vagy május 1-ére **kiadó**, értekezhetni ugyanott. 7043

Molitorisz Károly

szürszabó és pokróckereskedő Kecskeméten, III. k., Mária-útca 3., Gazdasági Gözmalom mellett. **A legszebb és legjobb szürszabó-munkák, pokróczok** mindenféle kivitelben, tarisznyák a legolcsóbban nála kaphatók.